

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 24 czerwca 2010 r.

tekst ujednolicony

**Szanowny Pan
Marek Wagner
Prezes Zarządu MPWiK Sp. z o.o.
w Lublinie**

LLU-4114-01-01/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, przeprowadziła w Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lublinie (zwanej dalej „Spółką” lub „MPWiK”) kontrolę dotyczącą funkcjonowania MPWiK w latach 2005-2009 i sprawowania nadzoru właścicielskiego nad tą Spółką w okresie od 2007 roku do końca 2009 r. Kontrolą objęto m.in.: sprawowanie nadzoru właścicielskiego, sytuację ekonomiczno-finansową Spółki, prowadzenie restrukturyzacji przedsiębiorstwa, udzielanie zamówień na dostawę towarów i usług.

W związku z ustaleniami kontroli przedstawionymi w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 kwietnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Spółki w zakresie objętym kontrolą.

Podstawą negatywnej oceny są:

- brak należytej dbałości o interes gospodarczy Spółki przy udzielaniu zamówień na dostawę towarów i usług oraz ich realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem kontraktów na budowę Stacji termicznego osuszania osadów odwodnionych oraz na obsługę Składowiska Odpadów w Rokitnie,
- niepodejmowanie do połowy 2009 r. działań restrukturyzacyjnych,
- zaciąganie zobowiązań bez uzyskania zgody Rady Nadzorczej lub Zgromadzenia Wspólników.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, oceniono działalność Spółki w zakresie przestrzegania przepisów Prawa wodnego², Prawa ochrony środowiska³ i ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁴ oraz podjęte w drugiej połowie 2009 r. działania naprawcze.

I. Stwierdzone w trakcie kontroli istotne nieprawidłowości dotyczyły działalności prowadzonej przez Spółkę w okresie 2005 r. – I połowa 2009 r.:

- Zarząd MPWiK z naruszeniem przepisów § 22 ust. 1 pkt 10, § 26 pkt 11 Aktu założycielskiego Spółki zaciągnął zobowiązania zawierając 11 umów na łączną kwotę 60.111.375,00 zł nie występując przed ich zawarciem z wnioskami do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zaciąganie zobowiązań przekraczających kwotę 1.500.000 zł oraz do Zgromadzenia Wspólników na zaciąganie zobowiązań przewyższających kwotę 3.000.000,00 zł;
- Zarząd Spółki do połowy 2009 r. nie podejmował działań mających na celu obniżenie kosztów funkcjonowania MPWiK i racjonalizację zatrudnienia. Działania w tym okresie ograniczały się do zmian w strukturze organizacyjnej Spółki;
- działaniem niegospodarnym było zmniejszenie przez Zarząd Spółki⁵ kwoty funduszu rezerwowego, przeznaczonej na dofinansowanie zadań inwestycyjnych o 100 tys. zł w ramach zmiany podziału zysku netto za 2007 r. Kwotę tę przeznaczono na działania promocyjne Miasta Lublin, co nie mieściło się w przedmiocie działalności MPWiK określonym w Akcie założycielskim. W rezultacie zabrakło 100.000 zł na zadanie „Magistrala wodociągowa DN 800...” Kwotę tę pokryto z pozycji „Rezerwa na opracowania projektowe” w 2008 r. – „Projekty przyszłych inwestycji”;
- o braku rzetelności Spółki przy administrowaniu wysypiskiem w Rokitnie świadczy fakt, że przetarg na wykonanie usług sprzętowo-transportowych na Składowisku Odpadów w Rokitnie ogłoszono, pomimo że umowa o administrowanie wysypiskiem odpadów komunalnych z dnia 26 września 1994 r., zawarta z Miastem Lublin, w § 2 pkt 6) stanowiła, że MPWiK „umocowany jest” do wyposażenia składowiska odpadów, na rachunek Miasta Lublin, w niezbędny sprzęt do właściwej eksploatacji składowiska. Spółka do dnia 31.12.2009 r. nie zwróciła się do Miasta Lublin o zajęcie stanowiska w tej sprawie oraz nie przeprowadziła analiz opłacalności zlecenia tych usług podmiotom zewnętrznym;

² Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, Dz. U. z 2005 r., Nr 239, poz. 2019 ze zm.

³ Ustawa z dnia 27.04.2001 r. – Prawo ochrony środowiska, Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 ze zm.

⁴ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Dz. U. z 2006 r., nr 123, poz. 858 ze zm.

⁵ Uchwała nr 257/1/2008 Zarządu MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie z dnia 23.05.2008 r. w sprawie zmiany propozycji podziału zysku za rok obrotowy 2007.

- Spółka dopuściła do bezumownego korzystania przez ww. wykonawców z garaży na terenie Składowiska;
- w przypadku 4 zamówień na wykonanie przebudowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej z przyłączami na ogólną wartość 3.924.338,00 zł nie uzyskano od wykonawców wymaganych przez Spółkę dokumentów w postaci potwierdzenia posiadania: zatrudnienia inspektora z branży ogrodniczej, zatrudnienia uprawnionego specjalisty archeologa do prowadzenia badań archeologicznych w formie nadzoru, posiadania przez podwykonawców wymaganych uprawnień (np. inspektora z branży ogrodniczej, specjalisty archeologa, budowlanych, potwierdzających przynależność do właściwej izby samorządu zawodowego).

I.1. Spółka z naruszeniem przepisów art. 7 ust. 1 i 2 Pzp zawarła z konsorcjum Warbud S.A.-Klimapol Sp. z o.o. w dniu 27.03.2006 r. kontrakt na „Zagospodarowanie osadów ściekowych – Budowę kompletnej stacji termicznego suszenia osadów odwodnionych” o wartości 6.361.303,02 EUR brutto. Ówczesny Prezes Zarządu Spółki Tadeusz Fijałka nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku wyłączenia się z udziału w postępowaniu, wynikającego z art. 17 ust. 1 pkt 4 Pzp oraz z art. 209 Kodeksu spółek handlowych, ze względu na pozostawanie z wykonawcą Klimapol Sp. z o.o., u którego był zatrudniony zięć Tadeusza Fijałka, w takim stosunku faktycznym, że mogło to budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności. Pomimo tego Tadeusz Fijałka złożył oświadczenie o niepozostawaniu z żadnym wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności. Jako kierownik zamawiającego Tadeusz Fijałka zatwierdzał protokoły komisji przetargowej, w wyniku prac której wybrano jako najkorzystniejszą ofertę konsorcjum: Warbud S.A.-Klimapol Sp. z o.o. W dniu 27.03.2006 r. zawarł w imieniu MPWiK z konsorcjum Warbud S.A.-Klimapol Sp. z o.o. umowę na wykonanie stacji termicznego suszenia osadów.

O braku bezstronności przy prowadzeniu postępowania przetargowego na „Zagospodarowanie osadów ściekowych – Budowę kompletnej stacji termicznego suszenia osadów odwodnionych” świadczy między innymi to, że Spółka:

- nie uwzględniła protestu konsorcjum Veolia Water Systems Sp. z o.o. i Instal Białystok S.A. na odrzucenie oferty tego konsorcjum. Komisja Przetargowa w dniu 20.12.2005 r. stwierdziła, że pisemny protest tego konsorcjum został złożony listownie w dniu 15.12.2005 r., tj. jeden dzień po terminie (który upłynął 14.12.2005 r.). Protest został odrzucony jako wniesiony po terminie, pomimo tego, że w dniu 13.12.2005 r. (w terminie) wpłynął do Spółki faxem. Naruszono tym art. 180 ust. 2 w związku z art. 27

ust. 2 Pzp. W odniesieniu do wyjaśnień złożonych w tym postępowaniu przez Konsorcjum: Warbud S.A.-Klimapol Sp. z o.o. Komisja Przetargowa prawidłowo uznała ich dostarczenie faksem w terminie, pomimo tego, że listownie dotarły już po upływie terminu;

- nie sprawdziła w grudniu 2005 r., na etapie prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia, zasadności zarzutów zgłoszonych przez jednego z oferentów (Veolia Water Systems Sp. z o.o.), że oferta Konsorcjum Warbud S.A.-Klimapol Sp. z o.o. nie spełnia wymogów w zakresie bezpieczeństwa pożarowego oraz zapewnienia deklarowanego parametru zużycia energii elektrycznej na Mg odparowanej wody. NIK zwraca uwagę, że w dniach: 20.05.2009 r. oraz 31.03.2010 r. miały miejsce pożary odpowiednio linii suszenia nr 1 i nr 3, a do czasu zakończenia kontroli nie był dotrzymywany parametr zużycia energii elektrycznej na 1 Mg odparowanej wody, co potwierdziło ww. zarzuty.

Zarząd Spółki nie zadbał należycie o interes gospodarczy Spółki na etapie realizacji kontraktu na budowę stacji termicznego osuszania osadów odwodnionych:

- przedłużając w dniu 31.08.2007 r. termin zakończenia realizacji kontraktu o dodatkowe 44 dni MPWiK, reprezentowany przez Tadeusza Fijałkę, zgodził się na poniesienie wyłącznie przez Spółkę całości dodatkowych kosztów związanych z koniecznością zawarcia umowy o pełnienie funkcji Inżyniera kontraktu w kwocie 106.400,00 EUR pomimo, że przedłużenie terminu zakończenia realizacji kontraktu z konsorcjum Warbud S.A.-Klimapol Sp. z o.o. nie nastąpiło z winy Spółki. Jako jedną z przyczyn wpływających na opóźnienie Warbud S.A. wskazał opóźnienie w wydaniu przez Urząd Miasta Lublin Wydział Ochrony Środowiska decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji (decyzje wydano w terminie 64 dni). Pozostałe przyczyny wystąpienia przez konsorcjum z ofertą przedłużenia terminu zakończenia realizacji kontraktu to braki podstawowych materiałów u dostawców oraz wydłużenie terminów ich dostaw, problem z zatrudnieniem wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz z pozyskaniem podwykonawców;
- nie obciążono konsorcjum Warbud S.A. - Klimapol Sp. z o.o. karami umownymi w związku z niedotrzymaniem gwarantowanych parametrów (zużycia energii elektrycznej na 1 Mg odparowanej wody, zawartości suchej masy w osadzie wysuszonym, wydajności godzinowej instalacji) w kwocie łącznej 81.325,00 EUR. W dniu 22.06.2009 r. pomiędzy MPWiK reprezentowanym przez Tadeusza Fijałkę, a Klimapol Sp. z o.o. zostało zawarte porozumienie, na mocy którego ustalono, że Klimapol będzie prowadził prace w celu osiągnięcia zakładanych parametrów technologicznych instalacji suszenia osadów oraz

instalacji odwodniania osadu aż do 31.12.2010 r., a Spółka zawiesza naliczanie kar do tego dnia. Spółka zawarła ww. porozumienie z Klimapol Sp. z o.o., pomimo, że zgodnie z Umową Konsorcjum z dnia 9.05.2005 r., to Warbud S.A. działał jako Lider Konsorcjum reprezentujący Strony względem Zamawiającego i jego przedstawicieli w całym okresie realizacji przedsięwzięcia;

- w związku z niedotrzymaniem parametru zawartości suchej masy w osadzie wysuszonym (90%) Spółka za spalenie w Cemex Polska Sp. z o.o. w miesiącach styczeń – luty 2010 r. 689,88 Mg granulowanych osadów ściekowych, zapłaciła 10.620,43 zł, tj. 15,40 zł za 1Mg, podczas gdy przy zachowaniu tego parametru koszt utylizacji wyniósłby 69 zł (0,10 zł za 1 Mg). W umowie z Cemex Polska Sp. z o.o. Spółka zobowiązała się dostarczać 8400 Mg granulowanych osadów ściekowych rocznie;
- w związku z tym, że w latach 2008 – 2009 instalacja do termicznego osuszania osadów odwodnionych nie osiągnęła zakładanej sprawności, przestoje suszarni spowodowane między innymi pracami prowadzonymi przez Klimapol Sp. z o.o. spowodowały konieczność składowania przez Spółkę osadów odwodnionych na lagunach. Koszt składowania w tym okresie 74.997Mg odwodnionych osadów wyniósł 1.748.726 zł.

I.2. W dniu 20.05.2009 r. miał miejsce pożar linii suszenia nr 1. Komisja powołana w dniu 21.05.2009 r., przez Prezesa Zarządu Spółki, wskazała, że przyczynami pożaru były między innymi błędy w oprogramowaniu linii suszenia oraz niezadziałanie czujników temperatury. Spółka nie zwróciła się też do Inżyniera kontraktu o wstrzymanie wydania Świadczenia Wykonania do czasu ustalenia przyczyn pożaru. Inżynier kontraktu 10.06.2009 r. wystawił Świadczenie Wykonania, co spowodowało między innymi zwolnienie gwarancji należytego wykonania kontraktu (126/2009/FIN) w kwocie 445.291,22 EUR, złożonej przez konsorcjum. Pomimo, że pożar miał miejsce przed terminem wystawienia przez Inżyniera kontraktu Świadczenia Wykonania (10.06.2009 r.), Spółka nie zwróciła się do wykonawcy (konsorcjum Warbud S.A. – Klimapol Sp. z o.o.) o niezwłoczne naprawienie poniesionej szkody w związku z zaistniałym pożarem w łącznej kwocie 1.119.708,64 zł.

PZU SA w dniu 03.12.2009 r. ustaliło odszkodowanie w kwocie 972.979,37 zł. Na wnioski MPWiK: Klimapol Sp. z o.o. obniżył wartość robót w kosztorysie powykonawczym do kwoty 1.051.559,98 PLN (netto), a PZU S.A. w dniu 17.03.2010 r. przyznało dopłatę odszkodowania w kwocie 78 580,61 zł, w wyniku czego koszty odtworzenia tej linii suszenia

zostały w całości pokryte. Jednak kwota uzyskanego odszkodowania była niższa od powstałej szkody o 49.148,66 zł netto⁶.

II. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania restrukturyzacyjne oraz naprawcze podejmowane przez Zarząd Spółki od II półrocza 2009 r. m.in. w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w trakcie kontroli NIK, zmierzające do obniżenia kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz poprawy efektywności zarządzania. W szczególności:

- dostosowano strukturę organizacyjną Spółki do aktualnych potrzeb. Efektem tych działań było zmniejszenie o 26 stanowisk kierowniczych, co wpłynęło na obniżenie funduszu wynagrodzeń przez likwidację dodatków funkcyjnych. Podjęto działania w celu racjonalizacji zatrudnienia poprzez redukcję etatów;
- wprowadzono od stycznia 2010 r. zasady i procedury budżetowania oraz controllingu. Pozwoli to między innymi zidentyfikować obszary, w których możliwe będzie wygenerowanie oszczędności;
- doprowadzono do zmiany warunków umów z dostawcami i kooperantami, np. zmieniono podmiot odpowiedzialny za ochronę obiektów i urządzeń MPWiK co przyniesie roczne oszczędności rzędu 300.000 zł, wynegocjowano nowe warunki umowy z operatorem sieci komórkowej, w wyniku których za cztery miesiące 2009 roku Spółka zaoszczędziła około 32.000 zł. Przeprowadzono negocjacje cen za energię elektryczną z PGE Lubelskie Zakłady Energetyczne S.A., w wyniku których za II półrocze 2009 r. uzyskano oszczędności w kwocie 178.000 zł;
- opracowano i wdrożono nowe regulaminy: „Zasady i tryb postępowania w sprawach o udzielenie zamówienia sektorowego na dostawy, usługi i roboty budowlane” oraz „Zasady i tryb postępowania w sprawach o udzielenie zamówienia na dostawy, usługi i roboty budowlane” w związku z występującymi nieprawidłowościami w zakresie udzielania zamówień;
- w styczniu 2010 r. przypisano Działowi Obsługi Zarządu i Organizacji obowiązki związane z monitorowaniem wysokości zaciąganych zobowiązań przez Spółkę i przygotowywaniem projektów uchwał i wniosków w zakresie uzyskiwania zgody organów Spółki na zaciąganie zobowiązań powyżej kwoty 1.500.000 zł (Rady Nadzorczej) i kwoty 3.000.000 zł (Zgromadzenia Wspólników);

⁶ Z powodu unieruchomienia linii suszenia część osadu odwodnionego była wywożona bezpośrednio na pola załadowania (1.194,6 Mg). Zamawiający w ciągu 6 miesięcy z tego powodu poniósł koszty transportu osadu odwodnionego na pola w wysokości 7.337,66 PLN oraz koszty przymowania osadu w wysokości 41.811,00 PLN. Łączne straty z tytułu przestoju linii suszenia wyniosły 49.148,66 PLN.

- podjęto rozmowy z Miastem Lublin w sprawie zakupu sprzętu (spychacze gąsienicowe, kompaktor) do obsługi Składowiska Odpadów w Rokitnie, w celu obniżenia kosztów jego funkcjonowania. Ponadto podjęto działania zmierzające do obciążenia podmiotów obecnie wykonujących te usługi z tytułu parkowania maszyn w garażach na terenie składowiska, za co do czasu kontroli NIK nie płacili;
- powołano biegłego do ustalenia przyczyny pożarów w Stacji termicznego suszenia osadów linii suszenia nr 1 i nr 3 (w dniach: 20.05.2009 r. oraz 31.03.2010 r.). Biegły jako przyczynę pożaru wskazał niezadziałanie urządzeń do chłodzenia i gaszenia złoża w suszarce. W dniu 17.03.2010 r. Zarząd zwrócił się do Warbud S.A. Lidera Konsorcjum z wezwaniem do naprawienia szkody powstałej w wyniku pożaru linii suszenia nr 1 w ramach kontraktu nr 20O2/PL/16/P/PE/O29-03 „Zagospodarowanie osadów ściekowych - budowa kompletnej stacji suszenia osadów odwodnionych” oraz zapłacenia kar umownych w kwocie 81.325,00 EUR z tytułu nieosiągnięcia 3 zagwarantowanych parametrów;
- podjęto działania prowadzące do obniżenia kosztów zagospodarowania osadów z Oczyszczalni Ścieków „Hajdów” m.in. poprzez zastosowanie osuszonych osadów jako materiału przekładkowego na Składowisku Odpadów w Rokitnie, co pozwoliło na zaoszczędzenie rocznie około 500.000,00 zł⁷ w związku z uniknięciem kosztów związanych z utylizacją osuszonych osadów w Cemex Polska Sp. z o.o. Stosowanie osuszonych osadów jako materiału przekładkowego pozwoli na zmniejszenie ilości zakupywanego piasku na przekładki;
- podjęto rozmowy z Miastem Lublin w sprawie przejęcia od Miasta prowadzenia inwestycji związanych z sieciami wod.-kan., co może być korzystne z uwagi na fakt, że Spółka ma możliwość rozliczania podatku VAT;
- uzyskano zwrot z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego nienależnie pobranej opłaty podwyższonej za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w łącznej kwocie 558,1 tys. zł. Ponadto Spółka wystąpiła o zapłatę naliczonej kwoty odsetek w wysokości 12.692,00 zł.

III. Spółka w okresie objętym kontrolą przestrzegała przepisów Prawa wodnego, Prawa ochrony środowiska i ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków:

⁷ Koszt utylizacji osadu osuszonego w Cemex Sp. z o.o. za 2 m-ce 2010 r. wyniósł 57,25 zł za 1 Mg łącznie z transportem, przy rocznej produkcji 8400 Mg wysuszonego osadu koszt utylizacji w Cemex Sp. z o.o. wyniósłby około 500.000, 00 zł

- zgodnie z art. 285 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska Spółka terminowo (tj. do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza) wywiązywała się z obowiązku wnoszenia należnych opłat na rachunek Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego za szczególne korzystanie z wód;
- zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15.12.2005 r. w sprawie wzorów wykazów, zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat i sposobu przedstawiania tych informacji i danych⁸ oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18.06.2009 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat⁹ Spółka przekazywała Marszałkowi Województwa Lubelskiego dane dotyczące ilości i jakości pobranej z poszczególnych ujęć wody;
- Spółka prowadziła kontrolę wewnętrzną jakości wody zgodnie z wymogami art. 5 ust. 1a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków i stosownie do rozporządzenia Ministra Zdrowia z 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi¹⁰. Corocznie opracowany był „Plan kontroli badań wody” akceptowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego;
- Spółka opracowywała, zgodnie z art. 19 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków i jego zmian i przedkładała do zatwierdzenia w drodze uchwały przez Radę Miasta Lublin;
- taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków opracowywane były z zachowaniem zasad określonych w rozdziale 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Stwierdzono jednak, że MPWiK w latach 2008-2009 z naruszeniem przepisów § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków¹¹ uwzględnił, w kosztach eksploatacji i utrzymania działalności kanalizacyjnej, koszty związane z zagospodarowaniem osuszonych osadów pościekowych w Cemex Polska Sp. z o.o., w łącznej kwocie 1.677.364,00 zł (odpowiednio 977.364,00 zł oraz 700.000,00 zł) pomimo że Spółka ich nie ponosiła (brak było porozumień lub umów na odbiór przez Cemex Polska Sp. z o.o. osadów).

⁸ Dz. U. nr 252, poz. 2128

⁹ Dz. U. nr 97, poz. 816

¹⁰ Dz. U. nr 61, poz. 417

¹¹ Dz. U. nr 127 poz. 886

Koszty te przyjęto przy jednoczesnym uwzględnieniu w taryfach kosztów przymowania i plantowania osadów, w wysokościach odpowiednio 665.485,00 zł oraz 496.222,00 zł.

IV. W latach 2007-2009 Spółka rokrocznie uzyskiwała dodatni wynik finansowy (netto) w wysokości odpowiednio: 3,94 mln zł, 1,34 mln zł i 5,08 mln zł. Decydujące znaczenie w uzyskaniu tych wyników miały przychody ze sprzedaży produktów, które stanowiły od 99,84% (w 2007 r.) do 99,97% (w 2009 r.) całkowitych przychodów Spółki. W całym tym okresie Spółka generowała dodatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej oraz ujemne z działalności inwestycyjnej. Stałą tendencję rosnącą wykazywały aktywa Spółki: w roku 2007 wartość ich osiągnęła poziom 285,8 mln zł, a następnie wzrosła o 26,2 mln zł (tj. o 9,2%) do poziomu 312 mln zł (na koniec 2009 r.). Główną przyczyną zmian był przyrost wartości rzeczowych składników majątku trwałego.

W 2009 roku nastąpiła znacząca poprawa sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki w stosunku do 2008 r. Zysk brutto wzrósł o 4,46 mln zł, tj. o 181,46 % a zysk netto – o 3,7 mln zł, tj. o 289,97 %. Bezpośrednią przyczyną wzrostu zysku brutto był większy wzrost przychodów ze sprzedaży i zrównanych z nimi – o 10,2 mln zł, (tj. o 8,73 %) niż wzrost kosztów działalności operacyjnej – o kwotę 8,3 mln zł (tj. o 7,20 %). W 2009 r. uległy poprawie, w stosunku do 2008 r., wskaźniki rentowności: marża zysku brutto wzrosła o 2,92 punktu procentowego, natomiast marża zysku netto wzrosła o 2,63, wskaźnik cyklu należności ogółem w dniach skrócił się o 1 dzień (z 35 w 2008 r. do 34 w 2009 r.), a wskaźnik rotacji zobowiązań krótkoterminowych – o 28 dni (z 81 w 2008 r. do 53 w 2009 r.).

Rok 2008 charakteryzował się spadkiem zysku brutto w stosunku do 2007 r. o 2,95 mln zł, tj. o 54,53 %. Zysk netto obniżył się o 2,6 mln zł, tj. o 65,91%. Zmniejszenie wyniku finansowego było rezultatem spadku zysku ze sprzedaży o 2,95 mln zł, głównie za sprawą wzrostu kosztów działalności operacyjnej – o 6,97 mln zł, przy jednoczesnym wzroście przychodów ze sprzedaży i zrównanych z nimi tylko o 4,02 mln zł. Wśród kosztów działalności operacyjnej największe wzrosty miały miejsce w pozycji: amortyzacja o 2,45 mln złotych (tj. o 10,88%) w związku z przyjęciem do użytkowania nowych środków trwałych, wynagrodzenia o 2,47 mln zł (tj. o 6,19%) oraz zużycia materiałów i energii o 1,37 mln zł (tj. o 7,77%). W 2008 r. w stosunku do 2007 r. uległy pogorszeniu wskaźniki rentowności. Osiągnięta w 2008 roku marża zysku brutto spadła o 2,55 punktu procentowego w stosunku do 2007 roku, a marża zysku netto – o 2,23 punktu procentowego.

Średnioroczne zatrudnienie (osoby) w Spółce w okresie objętym kontrolą wzrosło o 1,3 % (z 997 w 2007 r. do 1010 w 2006 r.). Największy wzrost zatrudnienia odnotowano

w grupie „kierownicy, z-cy, gł. specjaliści” o 8,1% oraz w „administracji” o 7,7 % przy jednoczesnym spadku zatrudnienia w grupie „dyrektorzy” o 16,7% oraz „produkcja” o 5,3%.

Średnie wynagrodzenie bez wypłat z zysku w latach 2007-2009 wzrosło o 13,8% z 3 329 zł do 3 788 zł. Najwyższy wzrost wynagrodzenia odnotowano w grupie „dyrektorzy” – o 20,3%, „administracja” – 14,4%, „kierownictwo” – 13,6%, „produkcja” – 12,6% przy jednoczesnym zmniejszeniu średniego wynagrodzenia w grupie „zarząd” o 21,9%.

V. W okresie objętym kontrolą wynagrodzenie dla Zarządu Spółki oraz głównego księgowego ustalono i wypłacano w wysokości zgodnej z wymogami art. 8 pkt 3 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi¹². NIK nie wnosi też uwag do korzystania przez członków Zarządu Spółki z samochodów służbowych.

VI. NIK zwraca uwagę, że na działalność Spółki w okresie objętym kontrolą mogły mieć wpływ zaniechania Rady Nadzorczej, wskazujące na brak należytej staranności przy wykonywaniu obowiązków, wymaganej przepisem art. 293 § 2 K.s.h.:

- Rada Nadzorcza nie określiła kryteriów do oceny działalności MPWiK, w tym działalności Zarządu Spółki, a także zasad wyboru członków Zarządu;
- Rada Nadzorcza powołując po raz pierwszy w dniu 04.06.2008 r. Zenona Marczuka na trzyletnią kadencję nie sprawdziła, czy może on zasiadać w zarządzie spółki komunalnej, co skutkowało tym, że w związku z niezłożeniem przez niego oświadczenia majątkowego w dniu 28.07.2008 r. został odwołany z funkcji członka Zarządu, a następnie tego samego dnia został ponownie powołany na członka Zarządu, pomimo posiadania przez Radę informacji dyskwalifikujących jego osobę na to stanowisko tj.: niezłożenie w terminie oświadczenia majątkowego, pełnienie funkcji prezesa zarządu sp. z o.o. oraz posiadanie więcej niż 10% akcji w spółkach prawa handlowego, co naruszało art. 4 pkt 1, 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne¹³;
- Rada Nadzorcza w dniu 26.06.2009 r. z naruszeniem § 22 ust. 1a Aktu założycielskiego oddelegowała jednego ze swoich członków (Marcina Bielskiego) do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu do dnia powołania prezesa Zarządu, pomimo, że oddelegowanie członka Rady do Zarządu mogło nastąpić tylko w sytuacji, gdy członek Zarządu nie mógł sprawować swoich czynności, a nie w sytuacji braku tego członka. Skutkowało to między innymi koniecznością wypłaty oddelegowanemu do Zarządu

¹² Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

¹³ Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz.1584 ze zm.

członkowi Rady przez 3 miesiące wynagrodzenia w wysokości sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku z tytułu umowy o pracę;

- w okresie od 26.06.2009r. do 30.09.2009 r. Rada Nadzorcza działała w składzie niezgodnym z wymogami § 18 ust. 1 Aktu założycielskiego Spółki. W wyniku oddelegowania jednego ze swoich członków do Zarządu Rada straciła prawną możliwość podejmowania uchwał wiążących Spółkę. Przyczyną oddelegowania członka Rady Nadzorczej do Zarządu było zaniechanie działań w celu powołania Prezesa Zarządu II kadencji, pomimo tego, że z § 14 Aktu założycielskiego Spółki wynikało, że I kadencja upływa najpóźniej z dniem 30 czerwca 2009 r. Marka Wagnera powołano na Prezesa Zarządu Spółki dopiero w dniu 19.08.2009 r. na trzyletnią kadencję od 01.10.2009 r.;
- w okresie objętym kontrolą Rada Nadzorcza przy ocenie pracy członków Zarządu i rekomendowaniu Zgromadzeniu Wspólników udzielenia im absolutorium pomijała fakt niezyskiwania przez Zarząd zgody na zaciąganie zobowiązań przez Spółkę przekraczających kwotę 1,5 mln zł oraz nie odniosła się do nieprawidłowości przy realizacji kontraktu na „Zagospodarowanie osadów ściekowych – Budowę kompletnej stacji termicznego suszenia osadów odwodnionych”.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) dochodzenie pełnego odszkodowania za straty poniesione w związku z pożarem w stacji termicznego osuszania osadów odwodnionych od podmiotów odpowiedzialnych za szkodę,
- 2) uregulowanie kwestii odpłatności za korzystanie przez przedsiębiorców prowadzących usługi transportowo-sprzętowe na Składowisku Odpadów z garaży,
- 3) uwzględnianie w taryfach dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków kosztów określonych w rozporządzeniu Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf (...).

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen,

uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.